

คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ

The Quality of Accounting Information Systems Influence Efficient Decision Making

ชัยฤกษ์ พุฒิวิญญู^{1*} เนตรดาว ชัยเขต² และ โชคนิติ แสงลอ³
Chaiyareok Puttiwinyu^{1*} Netdao Chaiyakhet² and Chokniti Saengla-or³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ และตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับพนักงานแผนกบัญชีของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณสุขในเขตภาคกลาง จำนวน 400 คนที่สุ่มตัวอย่างตามวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนพนักงานในแต่ละเขตความรับผิดชอบ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการตัดสินใจได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี กับปัจจัยด้านองค์กร ขณะเดียวกันปัจจัยด้านองค์กร และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจโดยส่งผ่านคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ทั้งนี้ แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดีเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ตัวแปรทั้งหมดในแบบจำลองสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรประสิทธิภาพการตัดสินใจได้ร้อยละ 60 ดังนั้น การตัดสินใจบนฐานของสารสนเทศทางการบัญชีจะมีประสิทธิภาพเมื่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีคุณภาพ ภายใต้การกำหนดรูปแบบขององค์กรที่เอื้อต่อการนำระบบสารสนเทศมาใช้ จะทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกันการเพิ่มคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีจำเป็นต้องเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้กับผู้เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิภาพการตัดสินใจดีขึ้นตามลำดับ

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี องค์กรคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ประสิทธิภาพการตัดสินใจ

* Corresponding author email : chaiyareok.put@gmail.com

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

³ อาจารย์พิเศษ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

This research was to respond two objectives: 1) to explore the factors influencing on decision efficiency and to examine causal relationship between the influencing factors and empirical data. Questionnaire was used as the data collecting tool and the samples derived from stratified sampling were 400 employees in the accounting department of a state enterprise running public utility business in the central region of Thailand. Basic statistical methods were used to analyze the data, and a statistical package was used to examine the causal relationship.

The results were that the decision efficiency was directly and positively influenced by accounting information system quality and organization. Meanwhile, organization and accounting information system knowledge indirectly influenced on the decision efficiency through the quality of accounting information system. The developed causal relationship model well conformed to the empirical data with specified criteria. All variables in the model could explain the variance of decision efficiency at 60%; as a result, a decision is efficient when it makes use of qualified accounting information within an organization whose administration facilitates information system implementation. And, to increase accounting information system quality, personnel involving in accounting information system must acquire knowledge and perception of the system. When the personnel acquires good knowledge and well understand the system, the efficiency of decision tends to higher.

Keywords: Accounting Information System Knowledge and Perception, Organization, Accounting Information System Quality, Decision Efficiency

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ผ่านมามีหลายองค์กรได้ปรับตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยี ผ่านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบซอฟต์แวร์สำเร็จรูปเข้ามาใช้ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร (มานิตย์ เบ้าทอง, 2552)

เช่นเดียวกับการดำเนินงานด้านการบัญชีในปัจจุบัน ที่นำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกด้านการประมวลผลข้อมูลทางการเงินขององค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ ทันต่อเวลา ทั้งยังมีช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้สารสนเทศ โดยเฉพาะผู้บริหารที่ต้องเผชิญกับการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา (วันวิสาข์ พวงมะลิ, 2554) ผลการศึกษาของ ศศิธร ราชพิบูลย์ (2558) ทำให้ทราบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ในการเพิ่มคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีนั้น จะต้องมีการปรับปรุงระบบงานให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับแต่ละองค์กร (วนันพรณ์ ชื่อพิบูลย์, 2552; นพวรรณ รักษ์ยุติธรรมกุล, 2544) แต่การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในงานบัญชียังอาจทำให้เกิดยุ่งยากซับซ้อนในขั้นตอนการทำงานมากขึ้น ทั้งยังเพิ่มต้นทุนดำเนินงานให้สูงขึ้นจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับระบบ หรือแม้แต่ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการขาดความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศของพนักงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้อีกด้วย

ความรู้ความเข้าใจระบบสารสนเทศทางการบัญชี จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศ (อาชัญญา รัตนอุบล, 2549; มุจรินทร์ แก้วหย่อง, 2550; พัทธรินทร์ วิเศษประสิทธิ์, 2552; ภาณรินทร์ เพชรรุ่ง, 2553; ดวงฤดี ชีวานุกูล, 2556; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558) ทั้งยังมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตัดสินใจ (Sari & Zenita, 2014; กัญจน์ชญา ไชยชมพู, 2552; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558)

นอกเหนือจากปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศแล้ว ปัจจัยด้านองค์กรเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศ (อารดา จันทสมบุญ, 2552; วรรณวิมล ศรีหิรัญ, 2553; เสาวรัตน์ บุญสง่า, 2555) และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตัดสินใจในท้ายที่สุด (อัญญารัตน์ ธนไพศาลกิจ, 2552; วรรณวิมล ศรีหิรัญ, 2553; เสาวรัตน์ บุญสง่า, 2555; ปิยะพงษ์ ตรีสิรินิติโชติ, 2558)

ไม่เพียงแต่หน่วยงานภาคเอกชนเท่านั้นที่นำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการดำเนินงาน แต่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปโภคของประเทศก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่นำระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานทางการบัญชีมาใช้ แต่ด้วยข้อจำกัดของบริบทการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบตามกฎหมายที่ตราขึ้นโดยเฉพาะสำหรับแต่ละหน่วยงานรัฐวิสาหกิจนั้น ทำให้ปัจจัยด้านองค์กรมีความแตกต่างจากหน่วยงานภาคเอกชน ประกอบกับที่ผ่านมายังขาดการศึกษาเชิงตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่นำมาใช้ จึงมีความจำเป็นต้องตรวจสอบอิทธิพลของปัจจัยคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ อันจะช่วยให้กำหนดนโยบายขององค์กร และแนวทางการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ
2. เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแสดงการเชื่อมโยงตัวแปรในลักษณะความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการตัดสินใจ โดยเริ่มจากตัวแปรตาม (Backward Formulation) คือ ประสิทธิภาพการตัดสินใจ ย้อนกลับไปเป็นตัวแปรที่เป็นสาเหตุตามลำดับการเกิด (Antecedent Variables) ที่ละตัวแปร พบว่า ประสิทธิภาพการตัดสินใจได้รับอิทธิพลมาจากคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวก (วิจิตรา กินาวงศ์, 2553; รัชชนพงศ์ ยอดธราช, 2557; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558) นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลเชิงบวกทางตรงจากปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี (อาชัญญา รัตนอุบล, 2549; มุจรีนทร์ แก้วหย่อง, 2550; พชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์, 2552; ภาณรินทร์ เพชรรุ่ง, 2553; ดวงฤดี ชีวานุกูล, 2556; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558) และปัจจัยด้านองค์กร (อารดา จันทรมบุญ, 2552; วรรณวิมล ศรีหิรัญ, 2553; เสาวรัตน์ บุญสง่า, 2555) ในลักษณะความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกอีกด้วย

ขณะเดียวกันปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี (อาชัญญา รัตนอุบล, 2549; มุจรีนทร์ แก้วหย่อง, 2550; พชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์, 2552; ภาณรินทร์ เพชรรุ่ง, 2553; ดวงฤดี ชีวานุกูล, 2556; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558) เช่นเดียวกับปัจจัยด้านองค์กรที่มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้วย (อัญญารัตน์ ธนไพศาลกิจ, 2552; วรรณวิมล ศรีหิรัญ, 2553; เสาวรัตน์ บุญสง่า, 2555) สามารถแสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังตารางที่ 1

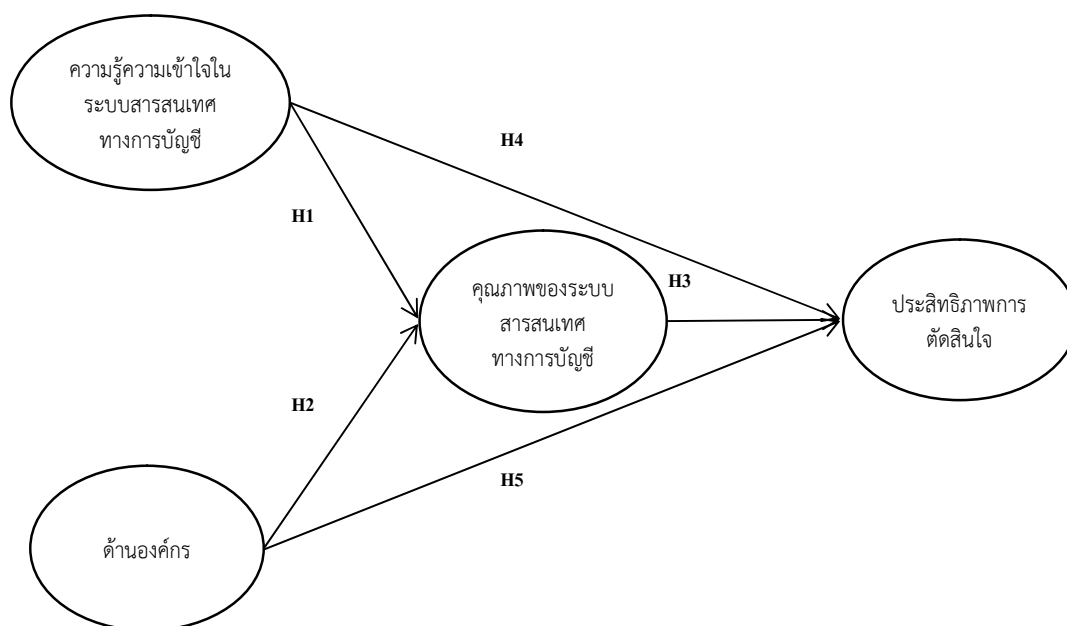
ตารางที่ 1 การสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ

สมมติฐาน	ผู้วิจัย
ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี	อาชัญญา รัตนอุบล (2549), มุจรีนทร์ แก้วหย่อง (2550), พชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์ (2552), ภาณรินทร์ เพชรรุ่ง (2553), ดวงฤดี ชีวานุกูล (2556), ศศิธร ราชพิบูลย์ (2558)
ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับประสิทธิภาพการตัดสินใจ	กัญจน์ชญา ไชยชมภู (2552), ศศิธร ราชพิบูลย์ (2558), Sari & Zenita (2014)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผู้วิจัย
ปัจจัยองค์กรมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี	อารดา จันทรสมบูรณ์ (2552), วรรณวิมลศรีหิรัญ (2553), เสาวรัตน์ บุญสง่า (2555)
ปัจจัยองค์กรมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับประสิทธิภาพการตัดสินใจ	อัญญารัตน์ ธนไพศาลกิจ (2552), วรรณวิมล ศรีหิรัญ (2553), เสาวรัตน์ บุญสง่า (2555), ปิยะพงษ์ ตรีสิริณีโชติ (2558)
คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับประสิทธิภาพการตัดสินใจ	วิจิตรา กินาวงศ์ (2553), วัชรณพงศ์ ยอดราช (2557), ศศิธร ราชพิบูลย์ (2558)

สามารถแสดงแผนภาพการเชื่อมโยงตัวแปรในแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ ซึ่งเป็นแบบจำลองสมมติฐานของการวิจัย (Hypothetical Model) ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แบบจำลองสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ

ทบทวนวรรณกรรม

ประสิทธิภาพการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการดำเนินงาน หากการตัดสินใจมีประสิทธิภาพจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ โดยอาศัยเทคนิคในการพิจารณาแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และให้ได้ผลดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านกระบวนการ และผลลัพธ์ (วนันพรณ์ ชื้อพิบูลย์, 2552) การตัดสินใจของผู้นำองค์กรจะเป็นตัวชี้ทิศทางว่าจะอยู่รอดหรือจะสามารถแก่วิกฤติได้ (โชติกา ใจทิพย์ และกฤษฎา เขียววัฒนสุข, 2561) ดังนั้น การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ จึงเกิดจากผู้บริหารได้รับข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพเพียงพอ ทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้เทคนิคทางบัญชีเข้ามาใช้ในการตัดสินใจโดยสามารถแบ่งได้ 4 ประการ ได้แก่ ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ (Fastness) การบรรลุวัตถุประสงค์ (Objective Achievement) การเกิดประสิทธิผลสูงสุด (The Best of Efficiency) และการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (Acceptance from Accessory) (ดวงฤดี ชีวานุกูล, 2556; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558)

คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

การตัดสินใจและการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศทางการบัญชี เนื่องจากข้อมูลทางการบัญชีเป็นแหล่งสารสนเทศสำคัญต่อผู้ใช้ในการตัดสินใจ โดยเฉพาะรายงานทางการเงินที่ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน สารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพช่วยให้การคาดการณ์อนาคตขององค์กรถูกต้องแม่นยำมากขึ้น ส่งผลให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2547; สวิตา อ่อนละอ, 2555) ตามแม่บทการบัญชี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 ได้กล่าวว่า ลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานทางการเงิน หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน โดยคุณภาพหลักของงบการเงินประกอบด้วย ความเข้าใจได้ (Understandability) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ความเชื่อถือได้ (Reliability) และการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) (วนันพรณ์ ชื้อพิบูลย์, 2552) นอกจากนั้น จากการศึกษาเพิ่มเติมปรากฏแนวทางการพิจารณาคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีต้องพิจารณาความถูกต้อง (Accuracy) ความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) แสดงเป็นจำนวนได้ (Quantifiability) ความทันต่อเวลา (Timeliness) (วรรณวิมล ศรีศิริธัญ, 2553; ดวงฤดี ชีวานุกูล, 2556; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558) อีกด้วย

ปัจจัยองค์กร

องค์กรที่ประสบความสำเร็จเป็นผลมาจากการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพภายใต้คุณภาพของสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งคุณภาพของระบบสารสนเทศจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดปัจจัยต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งนี้ เป็นที่ทราบกันดีว่าองค์กรเกิดขึ้นจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมของมนุษย์ ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมารวมตัวกัน มีจุดหมายร่วมกันในการทำกิจกรรมหรืองานอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ต้องอาศัยกระบวนการจัดโครงสร้างของกิจกรรมหรืองานนั้นออกเป็นประเภทต่าง ๆ มีการวางระบบของความสัมพันธ์นั้น ทั้งโครงสร้าง บทบาท อำนาจ หน้าที่ที่กำหนดขึ้น กำหนดระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างส่วนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม และการติดต่อกับภายนอก (สิ่งแวดล้อม) เพื่อให้เกิดการประสานความสัมพันธ์และกิจกรรมอย่างกลมกลืน และนำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน (นุกูล ชูทอง, 2559) ดังนั้น การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร จึงจำเป็นต้องตรวจสอบปัจจัยของแนวโน้มต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรในอนาคต ซึ่ง Tom Peter และ Robert Waterman ได้นำเสนอแนวคิดในการประเมินองค์กรด้วยแนวคิด 7S McKinsey Model ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สามารถสัมผัสได้ และจับต้องได้หรือ

องค์ประกอบ “ยากและหนัก” (Hard Element) เป็นกลุ่มปัจจัยที่สามารถดำเนินการได้และง่ายต่อการกำหนดรูปแบบและวิธีการ คือ กลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) และระบบ (System) อีกองค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่ไม่สามารถสัมผัสได้ และจับต้องไม่ได้ หรือ องค์ประกอบ “อ่อนนุ่ม” (Soft Element) เป็นกลุ่มที่มีปัจจัยองค์ประกอบที่ยากต่อการอธิบายเนื่องจากการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา คือ ทักษะ/ประสบการณ์ทำงาน (Skill) รูปแบบการบริหาร (Style of management) บุคลากร (Staff) และค่านิยมร่วม (Shared Value) โดยแนวคิดนี้จะมุ่งเน้นค่านิยมเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทุกองค์ประกอบอื่น ๆ โดยทุกองค์ประกอบจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่น ๆ ตามไปด้วย (วรรณธ งามมณี, 2553; เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม, 2557) การประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรผ่านการตัดสินใจที่นำไปสู่การปรับปรุงกลยุทธ์ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป (วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์, 2554)

ความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี

เทคโนโลยีในยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างมากทำให้ต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ สามารถแพร่ไปได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาการเรียนรู้ระบบสารสนเทศช่วยให้เกิดการปรับปรุงแนวคิดและสามารถแก้ไขปัญหาได้ดียิ่งขึ้น (Barnard, Nash, & O'Brien, 2005) โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศของผู้บริหาร ซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้บริหารสามารถเข้าถึง ประเมิน และนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจในการใช้สารสนเทศทางการบัญชีจะสามารถช่วยให้ผู้ใช้มีความเข้าใจและมั่นใจในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ได้อย่างเหมาะสม สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผสมผสานสารสนเทศนั้นเข้ากับฐานความรู้เดิมของแต่ละบุคคล (Sari & Zemita, 2014; กัญจน์ชญา ไชยชมพู, 2552; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2552) โดยเฉพาะระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วยระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems) เป็นระบบที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการประมวลผลข้อมูลทางการเงินให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้ ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี จึงมีความจำต่อการเพิ่มคุณภาพของระบบสารสนเทศ และประสิทธิภาพการตัดสินใจ ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีนั้นเกี่ยวข้องกับการกำหนดประเภทและขอบเขตของสารสนเทศ (Ability to Identify) ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ (Ability to Access) ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ (Ability to Evaluate) ความสามารถในการใช้สารสนเทศ (Ability to Use) และความเข้าใจในสารสนเทศกับประเด็นทางสังคม (Information Ethics) (กัญจน์ชญา ไชยชมพู, 2552; ดวงฤดี ชีวานุกูล, 2556; ศศิธร ราชพิบูลย์, 2558)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานแผนกบัญชีของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปโภคพื้นที่ภาคกลาง แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบเป็น 3 เขต 16 จังหวัด จำนวนรวม 2,846 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างพนักงานแผนกบัญชีของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปโภคพื้นที่ภาคกลางที่เคยใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมากกว่า 1 ปีขึ้นไป โดยมีการกำหนดขนาดตัวอย่างตามกฎที่ปฏิบัติ

สืบเนื่องกันมา (Rule of Thumb) ด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 15 คนต่อตัวแปรสังเกตได้หนึ่งตัวแปร (Schumacker & Lomax, 2010) ซึ่งในงานวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 24 ตัวแปร ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่มีความเหมาะสมและเพียงพอจึงควรมีอย่างน้อย 360 ตัวอย่าง แต่เพื่อป้องกันข้อมูลเสียหายและเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของพนักงานบัญชีทั้ง 3 เขต มีสัดส่วนในแต่ละเขตแบ่งเป็น เขต 1 ร้อยละ 38.26 คิดเป็นจำนวน 153 คน เขต 2 ร้อยละ 32.75 คิดเป็นจำนวน 131 คน และเขต 3 ร้อยละ 28.99 คิดเป็นจำนวน 116 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

พัฒนาแบบสอบถามออนไลน์เพื่อส่งให้พนักงานแผนกบัญชีของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปโภคที่รับผิดชอบพื้นที่ภาคกลางในแต่ละเขต ผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างวันที่ 13 – 25 พฤษภาคม 2561 ได้รับข้อมูลกลับมาจำนวน 412 ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลปรากฏว่า มีจำนวน 400 ตัวอย่างที่ให้ข้อมูลครบถ้วน จึงนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เครื่องมือในการวิจัย และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน เป็นแบบตอบรายการ และเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะการตอบแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปโภค ประสบการณ์ในการใช้ระบบ SAP ประสบการณ์ทำงานในแผนกบัญชี และสังกัด

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี จำนวนรวม 15 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ การกำหนดประเภทและขอบเขต ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ ความสามารถในการใช้สารสนเทศ และความเข้าใจในสารสนเทศกับประเด็นทางสังคม พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ กัญจน์ชญา ไชยชมพู่ (2552) ดวงฤดี ชีวานุกูล (2556) และศศิธร ราชพิบูลย์ (2558) ลักษณะการตอบเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ พัฒนาขึ้นจำนวน 21 ข้อ หลังจากการตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ปรากฏคำถามที่ได้รับการยอมรับตามการพิจารณาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) และความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.94 ผลการตรวจสอบความตรงของแบบจำลองการวัด (Measurement model) ตัวแปรแฝงความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี ปรากฏว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกเกณฑ์การพิจารณา น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรทุกตัวมีค่าเป็นบวก โดยมีค่าตั้งแต่ 0.44 ถึง 0.64 และมีความนัยสำคัญ ($p < 0.01$) ทุกตัวแปร

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านองค์กร จำนวนรวม 14 ข้อ แบ่งเป็น 7 ด้าน คือ กลยุทธ์ โครงสร้าง ระบบ ทักษะรูปแบบการบริหาร บุคลากร และค่านิยมร่วม พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ วรนาถแสงมณี (2553) และเกษมพิพัฒน์เสรีธรรม (2557) ลักษณะการตอบเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ พัฒนาขึ้นจำนวน 21 ข้อ หลังจากการตรวจความตรงเชิงเนื้อหา ปรากฏคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ จำนวน 14 ข้อ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.94 ผลการ

ตรวจสอบความตรงของแบบจำลองการวัด ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านองค์กร ปรากฏว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกเกณฑ์การพิจารณา น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรทุกตัวมีค่าเป็นบวก โดยมีค่าตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.52 และมีค่านัยสำคัญ ($p < 0.01$) ทุกตัวแปร

ตอนที่ 4 คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี จำนวนรวม 33 ข้อ แบ่งเป็น 8 ด้าน คือ ความเชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ สมบูรณ์ครบถ้วน แสดงเป็นจำนวนได้ ความเข้าใจได้ ความถูกต้อง ความทันต่อเวลา และการเปรียบเทียบกันได้ ตามแนวคิดของ วนันพรณ์ ชื่นพิบูลย์ (2552) วรรณวิมล ศรีหิรัญ (2553) ดวงฤดี ชีวานุกูล (2556) และศศิธร ราชพิบูลย์ (2558) พัฒนาขึ้นจำนวน 25 ข้อ หลังจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรากฏคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.94 ผลการตรวจสอบความตรงของแบบจำลองการวัด ตัวแปรแฝงคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ปรากฏว่า น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรทุกตัวมีค่าเป็นบวกทุกตัว แต่ตัวแปรความเข้าใจได้ และการทันต่อเวลา มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบน้อยกว่า 0.30 จึงไม่เหมาะสมนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของตัวแปรสังเกตได้ในตัวแปรแฝงคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) โดยแบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกเกณฑ์การพิจารณา ตัวแปรสังเกตได้ที่เหลือมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตั้งแต่ 0.36 ถึง 0.48 และมีค่านัยสำคัญ ($p < 0.01$) ทุกตัวแปร

ตอนที่ 5 ประสิทธิภาพการตัดสินใจ จำนวนรวม 8 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ การบรรลุวัตถุประสงค์ การเกิดประสิทธิผลสูงสุด และการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง ตามแนวคิดของ วนันพรณ์ ชื่นพิบูลย์ (2552) ดวงฤดี ชีวานุกูล (2556) และศศิธร ราชพิบูลย์ (2558) พัฒนาขึ้นจำนวน 12 ข้อ หลังจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรากฏคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ จำนวน 8 ข้อ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.88 ผลการตรวจสอบความตรงของแบบจำลองการวัด ตัวแปรแฝงประสิทธิภาพการตัดสินใจ ปรากฏว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรทุกตัวมีค่าเป็นบวก โดยมีค่าตั้งแต่ 0.39 ถึง 0.57 และมีค่านัยสำคัญ ($p < 0.01$) ทุกตัวแปร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์และจัดทำตารางทางสถิติเพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
2. ตรวจสอบความตรงของแบบจำลองการวัด (Measurement Model) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อยืนยันว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีโครงสร้างตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ และเชื่อมั่นได้ว่าตัวแปรสังเกตได้แต่ละกลุ่มเป็นตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมสำหรับตัวแปรแฝงที่กำหนด แบ่งเป็นตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous latent variable) คือ ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี กับปัจจัยด้านองค์กร ตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous latent variable) คือ คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี กับประสิทธิภาพการตัดสินใจ
3. วิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ กำหนดวิธีการประมาณค่าแบบความควรจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood) เนื่องจากมีความคงเส้นคงวา มีประสิทธิภาพ และเป็นอิสระจากมาตรวัด

4. ตรวจสอบความตรงของแบบจำลองตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืน ประกอบด้วย ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า p มากกว่า 0.05 หรือค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2 / df) มีค่าน้อยกว่า 2.00 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index : GFI) กับดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index : AGFI) มากกว่า 0.90 ดัชนีความสอดคล้องเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index : CFI) มากกว่า 0.95 ดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองเศษเหลือในรูปแบบมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual : SRMR) น้อยกว่า 0.08 และดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) น้อยกว่า 0.60 (เสรี ชัดเข้ม และสุชาดา กรเพชรปานิ, 2546 อ้างถึงใน เสรี ชัดเข้ม, 2548)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

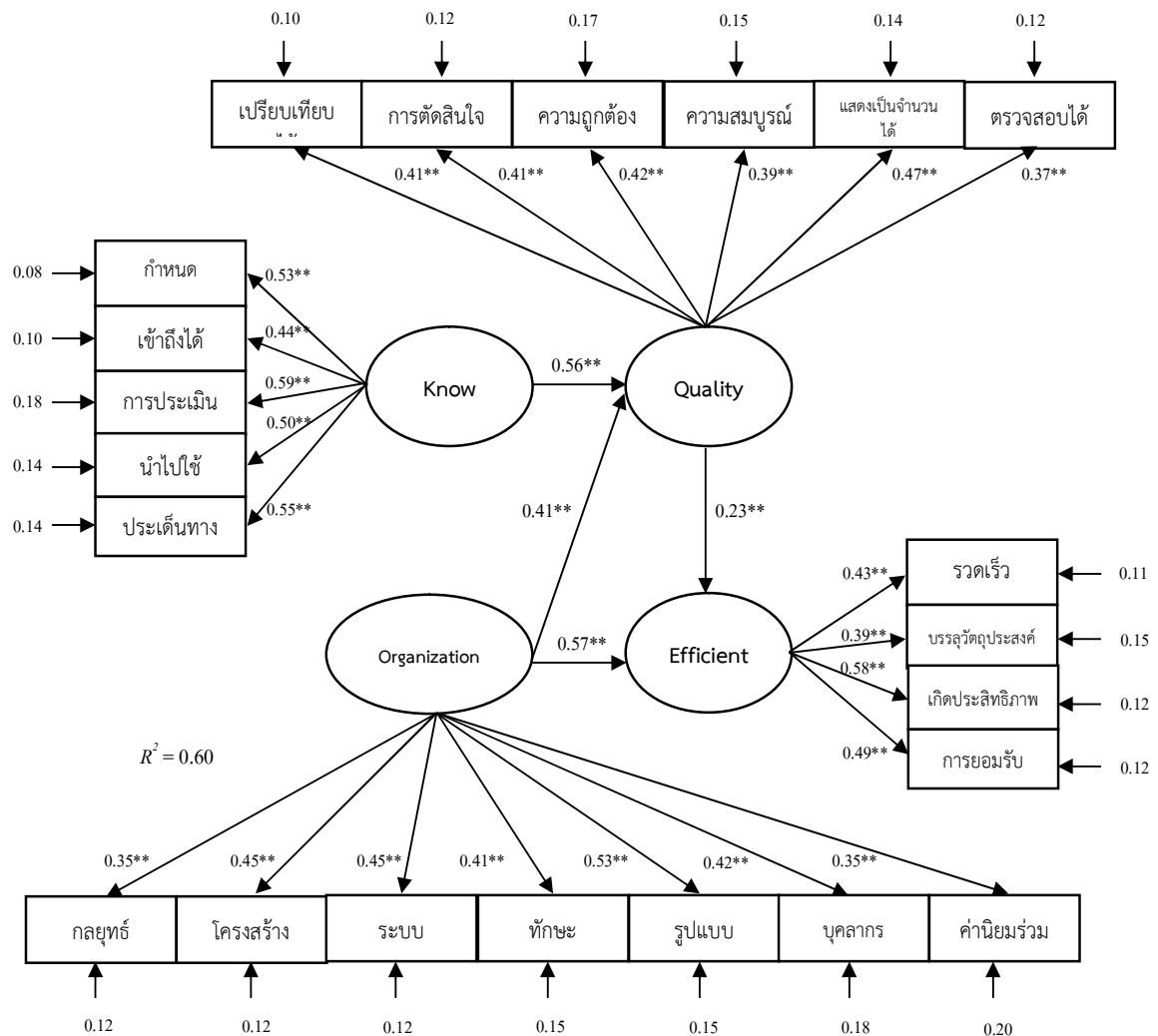
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 70.75 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.00 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 70.70 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาทมากที่สุด จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 และส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้วมากที่สุด จำนวน 270 คน ร้อยละ 68.35

กลุ่มตัวอย่างสังกัดภาคกลางเขต 1 มากที่สุด จำนวน 153 คน รองลงมาเขต 2 จำนวน 131 คน และเขต 3 น้อยที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25, 32.75 และ 29.00 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 16 – 20 ปีมากที่สุด จำนวน 149 คน รองลงมาประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 90 คน ระหว่าง 21 – 25 ปี จำนวน 49 คน ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 47 คน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 43 คน และมากกว่า 25 ปีมีจำนวนน้อยที่สุด 22 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25, 22.50, 12.25, 11.75, 10.75 และ 5.50 ตามลำดับ มีประสบการณ์ทำงานในแผนกบัญชีระหว่าง 16 – 20 ปีมากที่สุด จำนวน 152 คน รองลงมาระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 100 คน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 52 คน ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 52 คน ระหว่าง 21 – 25 ปี จำนวน 28 คน และมากกว่า 25 ปีมีจำนวนน้อยที่สุด 16 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00, 25.00, 13.00, 13.00, 7.00 และ 4.00 ตามลำดับ โดยมีประสบการณ์ในการทำงานระบบสารสนเทศระหว่าง 7 – 10 ปีมากที่สุด จำนวน 208 คน รองลงมาระหว่าง 4 – 6 ปี จำนวน 127 คน ระหว่าง 1 – 3 ปี จำนวน 37 คน และมากกว่า 10 ปีมีจำนวนน้อยที่สุด 28 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00, 31.75, 9.25 และ 7.00 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ

เพื่อให้แบบจำลองกลมกลืน (Fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงมีการปรับปรุงแบบจำลอง ดังที่แสดงในตารางที่ 2 และภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังจากปรับปรุงแบบจำลองแล้วพบว่า ตัวแปรแฝงในแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นปรากฏว่า ตัวแปรแฝงที่มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านองค์กร (Organization) รองลงมาคือ คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Quality) ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อตัวแปรประสิทธิภาพการตัดสินใจ (Efficient) น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Know) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.66 0.23 และ

0.13 ตามลำดับ ในขณะที่ตัวแปรแฝงที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Quality) มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Know) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านองค์กร (Organization) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.56 และ 0.41 ตามลำดับ

** p < .01

$\chi^2 = 193.37$, df = 167, p-value = 0.08, GFI = 0.96, AGFI = 0.94, CFI = 1.00, RMSEA = 0.02, SRMR = 0.03

ภาพที่ 2 แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจที่ปรับแก้

เมื่อพิจารณาเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรแฝงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจตามลำดับของสมมติฐานในการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ โดยส่งผ่านคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ตัวแปรปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีกลับไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ

2. ตัวแปรปัจจัยด้านองค์กรมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ โดยมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.57 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่งอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกผ่านคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.09 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ตัวแปรคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบปรากฏว่า ตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละตัวแปรแฝงมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกในระดับที่ยอมรับได้ทุกตัวแปร (มากกว่า 0.30) โดยมีค่าอยู่ในช่วง 0.35 ถึง 0.59 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.01 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ ความสามารถในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ รองลงมาคือ การเกิดประสิทธิผลสูงสุด ส่วนตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ กลยุทธ์กับค่านิยมร่วม โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.59, 0.58, 0.35 และ 0.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรแฝงของแบบจำลองที่ปรับแก้

ตัวแปรแฝง ตัวแปรสาเหตุ	Quality			Efficient		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE
Know	0.56** (0.07)	-	0.56** (0.07)	0.13* (0.06)	0.13* (0.06)	-
Organization	0.41** (0.07)	-	0.41** (0.07)	0.66** (0.08)	0.09* (0.04)	0.57** (0.11)
Quality	-	-	-	0.23* (0.10)	-	0.23* (0.10)
ความเที่ยงของตัวแปรแฝง						
สมการโครงสร้าง	Quality	Efficient				
R-Square	0.85	0.60				
ตัวแปรแฝง	Quality	Efficient	Know	Organization		
Quality	1.00					
Efficient	0.72	1.00				
Know	0.89	0.67	1.00			
Organization	0.87	0.77	0.81	1.00		

หมายเหตุ	Know	แทน	ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี
	Organization	แทน	ปัจจัยด้านองค์กร
	Quality	แทน	คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี
	Efficient	แทน	ประสิทธิภาพการตัดสินใจ
	TE	แทน	อิทธิพลรวม
	IE	แทน	อิทธิพลทางอ้อม
	DE	แทน	อิทธิพลทางตรง

**p<.01 , *p<.05

ผลตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจที่ปรับแก้ ปรากฏว่า แบบจำลองที่ปรับแก้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยการตรวจสอบค่าสถิติและดัชนีตรวจสอบความตรงที่ผ่านเกณฑ์ทุกค่า ได้แก่ ค่าสถิติไคสแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2 = 193.37$, $df = 167$, $p = 0.08$ ส่วนดัชนีความกลมกลืน GFI เท่ากับ 0.96 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว AGFI เท่ากับ 0.94 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ เท่ากับ 1.00 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ RMSEA เท่ากับ 0.02 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน SRMR เท่ากับ 0.03 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการตัดสินใจ เท่ากับ 0.60 แสดงว่าตัวแปรทั้งหมดในแบบจำลองสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการตัดสินใจได้ร้อยละ 0.60

ตารางที่ 3 ค่าสถิติที่ใช้วัดความกลมกลืน (Goodness of fit)

ค่าสถิติที่ใช้วัดความกลมกลืน	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ผลการตรวจสอบ
χ^2	$p > .05$	0.08	ผ่านเกณฑ์
χ^2 / df	< 2.00	1.16	ผ่านเกณฑ์
GFI	$> .90$	0.96	ผ่านเกณฑ์
AGFI	$> .90$	0.94	ผ่านเกณฑ์
CFI	$> .95$	1.00	ผ่านเกณฑ์
SRMR	$< .08$	0.02	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	$< .06$	0.02	ผ่านเกณฑ์

$df = 167$

อภิปรายผล

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจผ่านแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ ผลวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ประสิทธิภาพการตัดสินใจได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี กับปัจจัยด้านองค์กร อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกจากปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี และปัจจัยด้านองค์กรผ่านคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี สามารถอภิปรายผลของการวิจัยได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการตัดสินใจได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี สอดคล้องกับการศึกษาของ วิจิตร กิณาวงศ์ (2553) วุฒนพงศ์ ยอดราช (2557) และศศิธร ราชพิบูลย์ (2558) แสดงให้เห็นว่า สารสนเทศทางการบัญชีที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้การตัดสินใจของผู้ใช้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่นเดียวกับ เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทเพชร (2547) ที่ระบุว่า สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพช่วยในการตัดสินใจผ่านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ช่วยการพยากรณ์อนาคตขององค์กร ทั้งนี้ คุณภาพของข้อมูลจะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ คุณภาพขั้นต้น ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับปัญหา และความเชื่อถือได้ ส่วนคุณภาพขั้นรอง ได้แก่ การเปรียบเทียบกันได้ของข้อมูล และความสม่ำเสมอ การนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการจัดทำข้อมูล จึงมีส่วนทำให้สารสนเทศมีความถูกต้อง สะดวกรวดเร็ว นำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ (วันนพรัตน์ ชื่นพิบูลย์, 2552) ดังนั้น การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ขณะเดียวกันประสิทธิภาพการตัดสินใจยังได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากปัจจัยด้านองค์กร สอดคล้องกับ อัญญารัตน์ ธนไพศาลกิจ (2552) วรณวิมล ศรีหิรัญ (2553) เสาวรัตน์ บุญสง่า (2555) และปิยะพงษ์ ตรีสิริ นิธิโชติ (2558) และยังได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านองค์กรทางอ้อมเชิงบวกโดยผ่านคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีอีกด้วย สอดคล้องกับ อารดา จันทรสุมบุรณ์ (2552) วรณวิมล ศรีหิรัญ (2553) และเสาวรัตน์ บุญสง่า (2555) ที่พบว่า คุณภาพของระบบสารสนเทศได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านองค์กร ระบบสารสนเทศทางการบัญชีจึงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเทคนิคการบริหารในการจัดการองค์กร และการกำกับดูแลกิจการ เพื่อให้ได้รับแนวทางในการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด (วันนพรัตน์ ชื่นพิบูลย์, 2552) สอดคล้องกับคำแนะนำของ Tom Peter และ Robert Waterman ที่ระบุว่า การทำให้องค์กรประสบความสำเร็จนั้น องค์ประกอบทั้ง 7 คือ กลยุทธ์ โครงสร้าง ระบบ ทักษะ/ ประสิทธิภาพการทำงาน รูปแบบการบริหาร บุคลากร และค่านิยมร่วม จะต้องประสานสอดคล้องกันเดินไปในทิศทางเดียวกัน (วรรณารณแสงมณี, 2553; เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม, 2557) และการสนับสนุนจากผู้บริหารมีผลต่อความสำเร็จของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในองค์กร รวมถึงการจัดการให้มีการฝึกอบรมการใช้งาน การให้ความสำคัญกับโครงการ ความพร้อมของเทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ (Holland, 2003; ปาริฉัตร นามเมือง, 2550) ดังนั้น การกำหนดและออกแบบปัจจัยด้านองค์กรที่ดี จึงมีส่วนเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจด้วย

นอกจากนั้น ประสิทธิภาพการตัดสินใจยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกจากปัจจัยความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี โดยส่งผ่านคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีอีกด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อาชญญา รัตนอุบล (2549) มุจรินทร์ แก้วหย่อง (2550) พชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์ (2552) ภาณรินทร์ เพชรรุ่ง (2553) ดวงฤดี ชีวานุกูล (2556) และศศิธรราชพิบูลย์ (2558) แต่ไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก

กับประสิทธิภาพการตัดสินใจ ซึ่งแตกต่างกับ กัญจนชญา ไชยชมภู (2552) ศศิธร ราชพิบูลย์ (2558) และ Sari & Zenita (2014) แสดงให้เห็นว่า หากพนักงานบัญชีสามารถประเมินและกำหนดสารสนเทศทางการบัญชีได้อย่างถูกต้อง สามารถเลือกใช้คำสั่งในสื่อบันทึก สามารถประเมินและสรุปใจความสำคัญของข้อมูลทางการบัญชี และนำสารสนเทศทางการบัญชีมาประยุกต์ใช้และสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ รวมถึงมีความเข้าใจในมาตรฐานทางการบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ภายใต้จริยธรรมที่เป็นที่ยอมรับจะทำให้คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น ดังนั้น การมีความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของพนักงานบัญชีจะเพิ่มคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมากขึ้น จนทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในองค์กร จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ผ่านการกำหนดโครงสร้าง ระบบ และการวางกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการเพิ่มคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี สร้างค่านิยมในการบริหารงานด้วยระบบสารสนเทศ และมีระบบสารสนเทศที่เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ
2. การสร้าง พัฒนา และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากระบบสารสนเทศทางการบัญชี จำเป็นต้องใช้พนักงานในการบันทึกข้อมูล จึงควรสร้างประสบการณ์การทำงานด้วยระบบสารสนเทศทางการบัญชี ผ่านการสนับสนุนการฝึกอบรม การจัดทำคู่มือการใช้งานที่ละเอียด มีความทันสมัย รวมถึงการวางแผนทางการจัดการความรู้ (Knowledge management) ที่เหมาะสม เพื่อรองรับการหมุนเวียนของพนักงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากนโยบายการบริหารของแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน จึงควรทดลองแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากพื้นที่อื่น หรือองค์กรอื่น เพื่อทดสอบความแกร่งของแบบจำลองที่พัฒนาขึ้น และยืนยันปัจจัยคุณภาพของระบบสารสนเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจที่ชัดเจนต่อไป
2. ควรศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านองค์กรต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจมากขึ้น เนื่องจากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านองค์กรมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจมากกว่าคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี
3. ควรตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยตรง

เอกสารอ้างอิง

- กัญจน์ญา ไชย์ชมภู. (2552). *ความรู้ความสามารถ และความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ของผู้บริหารธุรกิจโรงแรม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม. (2557). *S.O.S รหัสลับความรวย*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- โชติกา ใจทิพย์ และกฤษดา เขียววัฒนสุข. (2561). ศักยภาพของผู้นำองค์กรในสถานการณ์โลกที่มีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ. *วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 1(1), 1-14.
- ดวงฤดี ชีวานุกูล. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ขององค์กรกับประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจนำเข้า-ส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ในประเทศไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบัญชี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นพวรรณ รักยุติธรรมกุล. (2544). *การศึกษาการนำซอฟต์แวร์ ERP (Enterprise Resource Planning) มาประยุกต์ใช้งานในองค์กรไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิทยาศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์ สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุกูล ชูทอง. (2559). *ประสิทธิภาพผลองค์กร*. กรุงเทพฯ: ไอที ออล พรินท์.
- ปาริฉัตร นามเมือง. (2550). *ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในองค์กรในมุมมองของผู้บริหารสารสนเทศ ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรที่เลือกใช้ระบบอินทราเน็ต*. ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบริหารองค์การบัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ปิยะพงษ์ ตรีสินธิ์โชติ. (2558). *ประสิทธิภาพของระบบสนับสนุนการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการ การบริหารงานโครงการของผู้บริหารในองค์กร*. บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พัชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์. (2552). *ผลกระทบของความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภานรินทร์ เพชรรุ่ง. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของพนักงานในการใช้ระบบ SAP Module FI-FO ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย*. งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มานิตย์ เบ้าทอง. (2552). *ความพึงพอใจในการนำ SAP มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร จันเพชร. (2547). *ทฤษฎีการบัญชี* (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- มูจรินทร์ แก้วห้อยง. (2550). *ความรู้ความสามารถทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชีคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณารณ แสงมณี. (2553). องค์การ:ทฤษฎี การออกแบบ และการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วรรณวิมล ศรีหิรัญ. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศทางการบัญชี ของผู้บริหารในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*.งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- วันนพรัตน์ ชื่นพิบูลย์. (2552). *ผลกระทบของสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและประสิทธิภาพการตัดสินใจในธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ*.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัชรพงษ์ ยอดพราข. (2557). *ประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยการวิจัยและวิทยการปัญญา: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันวิสาข์ พวงมะลิ. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2554) การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เอ็กปอร์ตเนท
- วิจิตรา กิณาวงศ์. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีบริหารและประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจที่ได้รับมาตรฐาน ISO 9000 ในกรุงเทพมหานคร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาบัญชี มหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศศิธร ราชพิบูลย์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจสารสนเทศ คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจโรงแรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สวิตา อ่อนละอ. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสาวรัตน์ บุญสง่า. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำระบบ SAP โมดูล FI มาใช้งานบัญชี: ในมุมมองของผู้ปฏิบัติงานในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- เสรี ชัดแฉ่ม และสุชาดา กรเพชรปาณี. (2546). *แบบจำลองสมการโครงสร้าง Structural Equation Modeling*. วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ 1 ฉบับที่ 1.
- เสาวรัตน์ บุญสง่า. (2555). *ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการนำระบบ SAP โมดูล FI มาใช้งานบัญชี: ในมุมมองของผู้ปฏิบัติงานในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อัญญารัตน์ ธนไพศาลกิจ. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการติดตั้งระบบ SAP ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่งจากมุมมองของฝ่ายผู้ให้บริการติดตั้งระบบ SAP และฝ่ายลูกค้า*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2549). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการรู้สารสนเทศสำหรับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อารดา จันทสมบุญ. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้งานระบบซอฟต์แวร์สำเร็จรูป (ERP-SAP) ของพนักงานบัญชี การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (สำนักงานใหญ่)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Barnard, A., Nash, R. & O'Brien, M. (2005). *Information Literacy: Developing lifelong skills through nursing education*. Journal of nursing Education.
- Holland, C. A. (2003). *A Framework for Understanding Success and Failure in ERP System Implementation*. Second-Wave ERP Systems.
- Sari, R. N. & Zenita, R. (2014). *The Mediating Effects of Strategic Management Accounting information Use on the Relationship between information Literacy and Managerial Performance*. Retrieved from <http://103.10.169.96/xmlui/handle/123456789/6362>.
- Schumacker, R. E. & Lomax, R. G. (2010). *A beginners guide to structural equation modeling*. New York: Routledge.